

'แมลงช้างปีกใส' กำจัดเพลี้ยในมัน วิธีควบคุมการระบาดด้วยชีววิธี

การระบาดของเพลี้ยแป้งสีชมพูในไร่มัน
สำปะหลังครั้งใหญ่ในหลายพื้นที่ของจ.กาญจนบุรี
และสุพรรณบุรีเมื่อปี 2551-2552 สร้างความเสีย
หายอย่างยับยั้งแก่เกษตรกรผู้ปลูกมัน จนไม่
สามารถประเมินค่าได้ บางรายต้องสิ้นเนื้อประดา
ตัว ผลตอบแทนที่ได้กลับกลายเป็นหนี้สินเพิ่มขึ้น
อันเป็นผลมาจากมหันตภัยร้ายชนิดนี้

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้สำนักงานคณะ
กรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับศูนย์วิจัย
ควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติเร่งหาทาง
แก้ปัญหาดังกล่าว โดยทำการทดลองวิจัยเพื่อแก้
ปัญหาการระบาดของเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง
ภายใต้โครงการใช้ศัตรูธรรมชาติเพื่อการแก้ปัญหา
การระบาดของเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังอย่างยั่งยืน

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่ง
ชาติ โดย รศ.ดร.วิวัฒน์ เสือสะอาด ผู้อำนวยการศูนย์
ในฐานะหัวหน้าโครงการ จึงทำโครงการ
นำร่องบนเนื้อที่กว่า 2 ไร่ในหลายอำเภอของ
จ.กาญจนบุรีและสุพรรณบุรีเพื่อทดลอง
นำแมลงช้างปีกใสไปปล่อยในแปลง
มันสำปะหลังของเกษตรกรที่เข้าร่วม
โครงการ ปรากฏว่าสามารถหยุดยั้ง
การระบาดของเพลี้ยแป้งสีชมพูได้
100% และสามารถตัดวงจรเพลี้ย
แป้งได้เกือบทั้งหมด

"ปี 52 เราได้งบประมาณ
มา 10 ล้านเพื่อมาทำโครงการนี้ ที่
ศูนย์กำแพงแสน ตอนนั้น
เราสามารถผลิตแมลง
ช้างปีกใสเดือนหนึ่ง

รศ.ดร.วิวัฒน์ เสือสะอาด

การปล่อยไข่แมลงช้างปีกใสในต้นมัน

ลักษณะแมลงช้างปีกใส

ประมาณ 2 ล้านฟองแล้วก็ส่งเสริม
ให้ชาวบ้านช่วยกันผลิตด้วย เข้มเอา
มุ้งคลุมบ้าง อะไรงี้ ในแปลง
มีแมลงช้างก็เก็บมาขยาย
พันธุ์ต่อ พยายามให้ชาวบ้าน
ช่วยตัวเอง ตอนนี้รายได้ใหญ่ๆ เขา
จะเลี้ยงเองหมด ส่วนเราก็จะคอย
เป็นที่เอื้อองให้ ปีแรกที่เรามา มี
เป้าหมายช่วยเหลือเกษตรกร
2 หมื่นไร่ พอทำจริง
ครอบคลุมไปถึง
5 หมื่น" รศ.ดร.

วิวัฒน์ กล่าวถึงผลการดำเนินโครงการ

หัวหน้าโครงการระบุอีกว่า ที่จริงแมลงช้างปีกใสในธรรมชาติมีอยู่แล้ว แต่ที่ปล่อยก็เพื่อไปกระตุ้นแมลงช้างปีกใสให้เพิ่มปริมาณให้มากขึ้น สำหรับแมลงช้างปีกใสนั้นเป็นตัวห้ำอยู่ในวงศ์ Chrysopidae มีประโยชน์ใช้ในการกำจัดศัตรูพืชที่มีขนาดเล็ก เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ตัวอ่อนแมลงห้ำขาวและไข่หนอนศัตรูพืชโดยตัวเต็มวัย ลำตัวจะมีสีเขียวอ่อน คาสีทองอมแดง หนวดยาวเรียว ปีกสีเขียวอ่อนใส เห็นเส้นปีกชัดเจน เมื่อเกาะนิ่งจะแนบลำตัวคล้ายหลังคา ตัวเมียมีขนาดใหญ่กว่าตัวผู้สามารถวางไข่ได้

ประมาณ 400-500 ฟอง

รศ.ดร.วิวัฒน์ยังอธิบายถึงวิธีกำจัดเพลี้ยแป้งของแมลงช้างปีกใสว่าจะใช้กรรมวิธีเลี้ยงยีสันจับเหยื่อและดูดกินของเหลวภายในจนเหยื่อตาย โดยเฉพาะเพลี้ยอ่อน สามารถกินได้ประมาณ 60 ตัว ในเวลา 1 ชั่วโมง ส่วนตัวเต็มวัยกินน้ำหวานเป็นอาหาร สำหรับระยะการปล่อยที่เหมาะสมคือระยะตัวหนอนโดยปล่อยในช่วงเวลาที่ไม้ร้อนจัด

ส่วนวิธีการปล่อยให้นำตัวหนอนหรือไข่ใส่ภาชนะเป็นกรวยกระดาษหรือกล่องพลาสติกแล้วนำมาแขวนไว้บนหรือใต้ต้นไม้สำปะหลัง ส่วน

อัตราการปล่อยขึ้นอยู่กับปริมาณศัตรูพืช โดยเฉลี่ย 100-200 ตัวต่อไร่ แต่ถ้าศัตรูพืชมีปริมาณสูงก็ประมาณ 1,000-2,000 ตัวต่อไร่ และควรหลีกเลี่ยงการใช้สารกำจัดศัตรูพืชทุกชนิดหลังมีการปล่อยแมลงช้างปีกใสลงไปในแปลงมัน

“แมลงช้างปีกใส” ตัวห้ำที่ทางวช.ร่วมกับศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีวินทรีย์แห่งชาตินำมาใช้จัดการศัตรูมันสำปะหลังอย่างเพลี้ยแป้ง สีส้มพู่ ไม่เพียงเป็นการแก้ปัญหาหยุดการระบาดของเพลี้ยเท่านั้น แต่ยังช่วยลดทุนด้านการผลิตจากการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชได้อีกด้วย

● สุรัตน์ อัดตะ ●